

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana

T: 01 471 33 22

F: 01 431 81 17

E: gp.dgZR@urszr.si

www.sos112.si

Številka: 843-11/2021-50 - DGZR

Datum: 12. 05. 2021

Na podlagi 26. člena Pravilnika o vajah na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 104/08) je vodstvo vaje pripravilo

POROČILO O VAJI DRŽAVNEGA POMENA »Vaja POTRES 2021«

1. UVOD

Z namenom, da se preveri pripravljenosti in odzivanja na močan potres v osrednji Sloveniji se je 9. marca 2021 izvedla vaja državnega pomena "Vaja POTRES 2021" (v nadaljevanju: vaja). Vaja je bila enodnevna, napovedana in teoretična.

Vaja je bila pripravljena v skladu s sklepom o pripravi vaje državnega pomena, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije, na 59. redni seji dne 24. 2. 2021 pod točko 1.8 (št. 84300-1/2021/4) ter na podlagi Načrta za izvedbo vaje državnega pomena "Vaja POTRES 2021" (URSZR, št. 843-11/2021-13-DGZR z dne 26. 2. 2021).

Vaja je bila izvedena na podlagi predpostavke, da je v dopoldanskem času prišlo do močnejšega potresa, ki je močno prizadel območje mesta Ljubljana in okolice. Zaradi potresa je bilo najmočnejše prizadeto staro mestno jedro in zgradbe v stanovanjskih naseljih na različnih lokacijah v mestu, porušene so bile komunikacije, pojavili so se požari na različnih koncih mesta. Zaradi potresa je bilo več ljudi mrtvih, ranjenih in zasutih pod ruševinami.

Vajo je organiziralo Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Za spremljanje priprav na vajo, poteka vaje, informiranja javnosti ter skrbi za izvedbo in pripravo analize vaje je bilo s sklepom vlade imenovano vodstvo vaje v naslednji sestavi:

- Darko But, Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, vodja,
- mag. Miloš Bizjak, Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, član in
- mag. Stanislav Lotrič, Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, član.

Načrt za izvedbo vaje je pripravila skupina za pripravo načrta vaje v sestavi:

- mag. Stanislav Lotrič, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, vodja,
- mag. Romana Lah, Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, članica,
- Leon Behin, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, član,
- Olga Andrejek, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, članica,
- Boštjan Tavčar, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, član in
- Romana Zel, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, članica.

Skupina za pripravo načrta vaje je pripravila Načrt za izvedbo vaje, ki je bil pred vajo posredovan in predstavljen sodelujočim organom. Skupina za pripravo načrta vaje je 3. marca 2021 izvedla AVK pripravljalno konferenco za vse sodelujoče v vaji. Informacija o vaji je bila objavljena na spletnih straneh URSZR.

2. NAMEN IN CILJI VAJE

Namen vaje je bil preveriti pripravljenost in odzivanje na močan potres v osrednji Sloveniji ter na podlagi izkušenj celovite štabne vaje na temo potresa leta 2020 v okviru projekta »SiQUAKE2020«, izkušenj iz potresov v Republiki Hrvaški v letu 2020 in delovanja ministrstev in vladnih služb v razmerah razglašene epidemije COVID-19, preveriti koncept odziva na potres in izvajanje nalog državnih organov, kot je to določeno v Državnem načrtu zaščite in reševanja ob potresu in načrtih dejavnosti posameznih organov.

Cilji vaje so bili:

- ugotoviti pomanjkljivosti, neskladja ter nedorečenosti v Državnem načrtu zaščite in reševanja ob potresu,
- preveriti takojšen odziv pristojnih organov in služb v skladu z rešitvami v načrtu zaščite in reševanja na potres in načrtih dejavnosti,
- preizkusiti sistem vodenja aktivnosti zaščite, reševanja in pomoči,
- ugotoviti posledice potresa po resorjih in vpliv na delovanje resorja,
- preveriti zagotavljanje neprekinjenega delovanja področja zaščite, reševanja in pomoči v primeru izpada delovanja sistemov javne telefonije in interneta,
- preveriti učinkovitost delovanja sistema opazovanja in obveščanja ob potresu,
- preveriti informiranje domače in mednarodne javnosti.

V času priprav na vajo je bila, v skladu s cilji vaje, namenjena posebna pozornost informiranju javnosti, in sicer:

- zagotavljanju enotnega informiranja javnosti,
- predstavljanju in utemeljitvi pomembnosti ter nujnosti samozaščitnega ravnanja posameznikov in vzajemnega ukrepanja celotne skupnosti ob potresu,
- zagotavljanju učinkovitega sodelovanja z mediji ob naravnih in drugih nesrečah, zlasti na področju izvajanja osebne in vzajemne pomoči ogroženega prebivalstva.

3. PODATKI O VADBENCIH IN OSTALIH SODELUJOČIH NA VAJI

Na vaji je v vlogi vadbencev sodelovalo 62 oseb, od ostalih sodelujočih na vaji je bilo udeleženi 8 ocenjevalcev, 1 snemalec, 3 člani vodstva vaje in 5 članov skupine za pripravo vaje. Natančno število sodelujočih je razvidno iz tabel številka 1 in 2.

ZŠ	Sodelujoči - vadbenci	Število oseb
1.	Poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije	1
2.	Štab Civilne zaščite Republike Slovenije	4
3.	Vlada RS (spremljanje vaje)	/
4.	Ministrstvo za obrambo, URSZR	6
5.	Ministrstvo za okolje in prostor	2
6.	Ministrstvo za finance	2
7.	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	2
8.	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2
9.	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	1
10.	Ministrstvo za notranje zadeve	2
11.	Ministrstvo za notranje zadeve, Generalna policijska uprava	4
12.	Ministrstvo za infrastrukturo	6
13.	Ministrstvo za javno upravo	1
14.	Ministrstvo za kulturo	4
15.	Ministrstvo za pravosodje	2
16.	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport	6
17.	Ministrstvo za zdravje	2
18.	Ministrstvo za zunanje zadeve	11
19.	Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje	4
	SKUPAJ	62

Tabela 1: Podatki o vadbencih

ZŠ	Ostali udeleženci vaje	Število oseb
1.	Ocenjevalci	8
2.	Opazovalci	1
3.	Snemalec URSZR	1
4.	Vodstvo vaje	3
5.	Skupina za pripravo načrta vaje	4
	SKUPAJ	17

Tabela 2: Podatki o drugih udeležencih vaje

4. OCENA NAČRTOVANJA IN VODENJA VAJE

4.1 Priprave na vajo

Z Načrtom vaj v obrambnem sistemu in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letu 2021, št. 84300-15/2020/4 z dne 7. 1. 2021, je bil določen datum izvedbe vaje državnega pomena. S sklepom Vlade Republike Slovenije o pripravi in izvedbi vaje državnega pomena »Vaja POTRES 2021« (št. 84300-1/2021/4 z dne 24. 2. 2021) pa je bilo imenovano vodstvo vaje in skupina za pripravo načrta za izvedbo vaje.

Vodstvo vaje se je sestalo trikrat in je bilo sproti seznanjeno s potekom priprav na vajo. Preverjalo je ali potekajo priprave na vajo v skladu z namenom in cilji vaje, določenih v sklepu za izvedbo vaje. Skupina za pripravo načrta za izvedbo vaje je pripravila Načrt za izvedbo vaje (URSZR, št. 843-11/2021-13 – DGZR z dne 26. 2. 2021), ga posredovala in predstavila sodelujočim na vaji na AVK pripravljalni konferenci (preko povezave ZOOM), dne 3. marca 2021. Dne 5. marca 2021 je bil izveden test komunikacij in posredovana gradiva vadbencem.

4.2 Izvedba vaje

Vaja je bila izvedena kot enodnevna, teoretična vaja 9. marca 2021, ob upoštevanju odrejenih ukrepov ob razglašeni epidemiji nalezljive bolezni COVID-19. Zaradi neugodne epidemiološke situacije in razsežnosti epidemije COVID-19 so vadbenci delovali na sedežih državnih organov in v Izobraževalnem centru Republike Slovenije za zaščito in reševanje na Igu. Na vaji so se vadbenci morali odzvati na predpostavko vaje, da se je zgodil močan potres v osrednji Sloveniji. Potres je močno prizadel Ljubljano z okolico, močno je prizadeto staro mestno jedro in zgradbe v stanovanjskih naseljih na različnih lokacijah v mestu, prekinjene so komunikacije, nastali so požari, ni električnega toka in vode, nekatere ceste so neprevozne... Po prvih informacijah je več ljudi ujetih pod ruševinami, niso izključene tudi smrtne žrtve. Naloge so bile povezane z aktivnostmi vadbencev, ki jih načrtujejo prve tri ure po potresu. Komunikacija med vadbenci je potekala preko elektronske pošte, za pomoč in svetovanje vadbencem je bil vzpostavljen tudi kontaktni telefon.

4.3 Ocenjevanje vaje

Vajo je ocenjevalo osem ocenjevalcev Inšpektorata RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljevanju: inšpektorat). Inšpektorat je pred vajo pripravil dokument Ocenjevanje vaje državnega pomena »Vaja POTRES 2021« (št. 843-7/2021-18, z dne 26. 2. 2021), s katerim so bili določeni ocenjevalci vaje, mesta ocenjevanja in naloge ocenjevalcev ter kriteriji za ocenjevanje vaje. Vajo so ocenjevalci ocenjevali z opisnimi ocenami:

- odlično – pomeni odlično opravljeno delo, to je visoko nad pričakovanji,
- dobro – pomeni dobro opravljeno delo, to je v skladu s pričakovanji,
- zadovoljivo – pomeni zadovoljivo opravljeno delo, to je delno pod pričakovanji in
- nezadovoljivo – pomeni nezadovoljivo opravljeno delo, to je v celoti pod pričakovanji.

Ocenjevalci priprav na vajo niso ocenili z opisno oceno, so pa opozorili na kratke časovne roke za izdelavo dokumentov vaje, neustrezno sestavo skupine za pripravo načrta za izvedbo vaje ter neskladja med načrtom za izvedbo vaje in izvedbo vaje.

Ocena zadovoljivo pri vadbencih, ki se je nanašala na ugotovitve ali ima vadbenec izdelan načrt dejavnost, je utemeljena z ugotovitvijo, da ima večina udeležencev izdelane načrte dejavnosti, da pa državni načrt v sedmem poglavju, po spremembi delovnih področij dveh ministrstev ni bil ažuriran, kot tudi ni določena obveznost Ministrstva za obrambo, da izdela načrt delovanja ministrstva. Z enako oceno je bila ocenjena tudi ažuriranost načrtov pri vadbencih, z ugotovitvijo, da vsi načrti niso ažurirani.

Z oceno zadovoljivo je bilo ocenjeno sodelovanje s Štabom CZ RS in poveljnikom CZ RS, saj komunikacija med vajo, zaradi časovne omejitve vaje, izpada električne energije in selitve CORS na novo lokacijo, ni bila vzpostavljena z vsemi ministrstvi.

Z oceno dobro je bila ocenjena usklajenost aktivnosti vadbencev s časovnico vaje, koordinacija dela v skladu s časovnico vaje, organiziranost vadbencev za delo v času vaje. Ocenjevalci so izpostavili, da je bilo delo v času vaje organizirano zelo različno in da je z nekaterih ministrstev, v vaji sodelovala le po ena oseba.

Skupna ocena vaje je bila zadovoljivo do dobro.

4.4 Obveščanje javnosti o vaji

Generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje je na novinarski konferenci Ministrstva za obrambo, 25. 1. 2021 predstavil namen in cilje »Vaje POTRES 2021«. Strokovna javnost je bila o pripravah na vajo in izvedbi vaje obveščena v skladu z Načrtom informiranja javnosti, preko AVK pripravljalne konference, ter prav tako preko napovedi dogodka in informacij o vaji, ki so bile objavljene na spletnih straneh in Facebook profilu Uprave RS za zaščito in reševanje.

5. UGOTOVLJENE NEPRAVILNOSTI OZIROMA POMANJKLJIVOSTI

Takoj po vaji so v zaključni fazi izvedbe vaje vadbenci in ocenjevalci vaje pripravili delne analize vaje na podlagi katerih je Uprava RS za zaščito in reševanje izdelala Končno analizo vaje (URSZR, št. 843-11/2021-48-DGZR z dne 4. 5. 2021). Iz analize izhajajo naslednje ugotovitve:

- načrti evakuacije, ki so pripravljani za primer požara, niso primerni – oziroma vsaj ne v vseh primerih – za evakuacijo v primeru potresa,
- ugotovljena so bila neskladja med vsebino nalog opredeljenih v Državnem načrtu zaščite in reševanja ob potresu in načrtih dejavnosti ob potresu,
- ministrstva so pri izvajanju nalog ugotovila, da nimajo izdelanih rešitev iz njihovega delovnega področja oziroma ne razpolagajo s potrebnimi dokumenti (npr. za komuniciranje s tujino, v primeru poškodb/porušitve objektov za predelavo trupel poginulih živali, pristojnosti in razpoložljivost kadra za zagotavljanje podatkov o ustrezni gradbeni operativi v Sloveniji, ni določen pristojen organ za pripravo ocene finančnih posledic izpada gospodarskih dejavnosti na območju Mestne občine Ljubljana, ministrstva nimajo informacij o tem v katerih primerih se aktivirajo prednostne telefonske linije in kako je z delovanjem strežnikov državne uprave),
- nekateri vadbenci, ki razpolagajo z radijskimi postajami niso usposobljeni za rokovanje z njimi,
- nekaj vadbencev je pogrešalo informacijo, kdaj natančno se je zgodil potres oziroma niso tako razumeli sporočila, da se je zgodil tisti trenutek, ko so brali sporočilo,
- so dobili vse naloge naenkrat, ob začetku vaje, in so sami usmerjali dinamiko vaje;
- je bila dinamika vaje ustrezna, prav tako čas in dolžina vaje;
- je vaja potekala zelo hitro.

6. PREDLOG IZBOLJŠAV

- Izdelane načrte zaščite in reševanja je treba pregledati in jih dopolniti z ugotovitvami pridobljenimi na vaji ter zagotoviti usklajenost posameznih rešitev. Izdelati je treba manjkajoče načrte dejavnosti in zagotoviti redno ažuriranje podatkov v prilogah in dodatkih k načrtom ter nosilcem načrtovanja zagotoviti dostopnost do prilog in dodatkov k državnemu načrtu.
- Izvajalci nalog po načrtih zaščite in reševanja se morajo za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ustrezno organizirati ter zagotoviti prostorske in kadrovske pogoje za delovanje v razmerah po potresu. V primeru, da načrtujejo delovanje na rezervnih lokacijah, morajo načrtovati pravočasno pripravo rezervne lokacije in odzivnost v času selitve.
- Prometni informacijski center bi v primeru potresa deloval brez prekinitve, zato naj se prouči možnost dopolnitve »aplikacije za promet« tako, da bi se ob nesreči vnašali podatki o zaporah cest ter sistemu delovanja prometa na območju nesreče, da bi strukture CZ lahko uporabljale te podatke in zagotavljale nemoteno izvajale nalog zaščite, reševanje in pomoči ali izvajale distribucijo pomoči.
- Zagotoviti je treba učinkovite in delujoče načine komuniciranja po potresu. V vaji preizkušane radijske zveze so se izkazale kot učinkovite, vendar je treba proučiti možnost dejanske razdelitve radijskih postaj ključnim odločevalcem in strukturam, ki morajo v prvi fazi obveščati in biti obveščeni o nesreči (CORS, SIK, PCZRS, GD URSZR, člani ŠCZRS,...). Prejemnike radijskih postaj se mora za rokovanje ustrezno usposobiti in zagotoviti redno preizkušanje in vzdrževanje radijskih postaj ter zagotoviti ažuren radijski imenik, ki bo priloga k državnemu načrtu.
- V dodatku k načrtom zaščite in reševanja se naj določi način/postopek samoodziva ključnih odločevalcev in struktur CZ, ki morajo v prvi fazi obveščati in biti obveščeni o nesreči.
- V Sloveniji ni zagotovljenih ustreznih prostorov za delovanje poveljnika CZ RS in Štaba CZ RS ter podpornih služb, zato naj se razmisli o izgradnji posebnega situacijskega centra/nacionalnega centra Civilne zaščite (NCZ), za potrebe ustreznega odziva na tako ali podobno nesrečo.
- Nadaljevati je treba z ocenjevanjem potresne ogroženosti stavb državnih organov oziroma stavb, ki so ključne za delovanje države.
- Zagotoviti je treba boljše sodelovanje med različnimi nosilci načrtovanja in zagotoviti predstavitev v načrtih zaščite in reševanja vsem, ki imajo naloge, kot tudi splošni javnosti. Sodelovanje med resorji se lahko zagotovi tudi v obliki različnih delavnic, srečanj, kjer bi lahko resorji predstavili rešitve v načrtih dejavnosti za posamezne naravne in druge nesreče in s tem izboljšali odziv resorjev ob nesrečah.
- Ocenjevanje vaje je treba dopolniti s strokovnjaki s posameznih področij, ki bodo ocenjevali strokovnost odziva posameznih vadbencev in, pri ključnih vadbencih, zagotoviti ustrezne podporne službe in usmerjevalce vaje.

7. IZKUŠNJE PRIDOBLJENE NA VAJI

»Vaja Potres 2021« je bila prva državna vaja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je bila organizirana in izvedena v razmerah razglašene epidemije nalezljive bolezni COVID-19. Temu dejstvu je bil prilagojen način izvedbe vaje. Vsi udeleženci so upoštevali predpisane varnostne ukrepe.

Z udeležbo na vaji so si sodelujoči pridobili nove izkušnje, ki bodo pripomogle k temu, da se bodo lahko pri vadbencih še kvalitetnejše izvajale naloge zaščite, reševanja in pomoči. Pomembno pa je vaja prispevala k dvigu situacijskega zavedanja posledic močnega potresa.

Zbiranje podatkov in vrednotenje slednjih je zahtevalo sodelovanje in koordinacijo večjega števila služb v ministrstvih in uradih, v vajo so se aktivno vključili tudi vodilni kadri v ministrstvih.

Vsi vadbenci so v svojih analizah vaje poudarili, da je bila vaja koristna ter da bodo pridobljene izkušnje lahko uporabili za nadaljnje delo ob tovrstnih in podobnih nesrečah. Prav tako je bilo s strani vadbencev izpostavljeno, da je treba nadaljevati z organizacijo tovrstnih vaj, saj zagotavljajo kontinuiteto priprav na naravne in druge nesreče v ministrstvih, strokovnost posameznikov v vseh strukturah in s tem tudi večjo odzivnost in učinkovitost v primeru dejanskih nesreč.

Izvedena vaja državnega pomena »Vaja POTRES 2021« je ponudila dobra izhodišča za načrtovanje in izpolnjevanje vseh predvidenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitnih ukrepov, obenem pa prav tako dobro izkušnjo vsem vadbencem.

Vodja vaje:
Darko But